

STORTINGET

Representantforslag 44 L

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene André N. Skjelstad, Norunn Tveiten Benestad,
Kari Kjønås Kjos og Torhild Bransdal

Dokument 8:44 L (2018–2019)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
André N. Skjelstad, Norunn Tveiten Benestad, Kari
Kjønås Kjos og Torhild Bransdal om endring av
inndelingslova § 17**

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortinget vedtok 8. juni 2017 sammenslåing av flere kommuner og fylkeskommuner fra 1. januar 2020. Når det er fattet vedtak om sammenslåing, følger det av inndelingslova at kommunene og fylkeskommunene skal opprette en fellesnemnd som skal ta seg av samordningen og forberedelsene til sammenslåingen.

Ved gjennomføring av valg til kommunestyre og fylkesting må det velges et valgstyre. Det følger av valgloven § 4-1 at valgstyret skal velges av kommunestyret selv, og fylkesvalgstyret skal i henhold til § 4-3 velges av fylkestinget selv.

Departementet har i forskriftene om gjennomføringen av valg til kommunestyre og fylkesting 2019 vedtatt at i sammenslåingskommuner og -fylkeskommuner skal valget i 2019 gjennomføres som om sammenslåingene allerede har funnet sted. Det er videre vedtatt i de samme forskriftene at valgstyret i sammenslåingskommuner og -fylkeskommuner skal velges av fellesnemnda, ikke kommunestyret eller fylkestinget som er normalordningen. Fellesnemnda er et lovpålagt, folkevalgt organ som skal bestå av representanter fra alle kommunene og fylkeskommunene som skal slås sammen. Forskriftene om gjennomføringen av valg til kommunesty-

re og fylkesting i 2019 er vedtatt med hjemmel i inndelingslova § 17.

I et fåtall sammenslåingsprosesser er det ennå ingen aktivitet i fellesnemnda, slik loven forutsetter. Forslagsstillerne mener at der det er risiko for at denne situasjonen kan påvirke innbyggernes mulighet til å delta i valg, må det være et statlig ansvar å sikre at det organet som er nødvendig for gjennomføring av valget, opprettes.

Etter dagens regler er det ingen andre enn fellesnemnda som kan velge valgstyre i kommuner eller fylkeskommuner som skal slås sammen fra 1. januar 2020. For å sikre oppnevning av et valgstyre hvis fellesnemnda ikke gjør det, er det behov for en regel om hvordan valgstyret da kan oppnevnes.

Etter inndelingslova § 17 har Kongen fullmakt til å gi nærmere regler og gjøre unntak fra lov og forskrift når det er nødvendig for å gjennomføre vedtak om sammenslåing. Unntak fra lov og forskrift må være knyttet til fem forhold som er angitt i bestemmelsen, herunder «reglar om lovpålagde organ i stat, fylkeskommune og kommune», jf. § 17 andre ledd bokstav a. Forslagsstillerne mener § 17 andre ledd bokstav a bør få et tillegg som fastslår at fullmaktsbestemmelsen inkluderer myndighet til å opprette lovpålagte organer, når de som har myndigheten etter loven, unnlater å opprette dem.

I praksis handler dette om opprettelse av valgstyre der fellesnemnda ikke har opprettet det. Dette endringsforslaget vil gi Kongen fullmakt til å oppnevne medlemmer til valgstyret når fellesnemnda ikke har gjort det, og når oppnevning av valgstyre er nødvendig for å sikre framdrift i valgforarbeidet i henhold til nasjonale frister og milepæler. Fristen for innlevering av listeforslag er 1. april 2019. Valgstyret skal behandle og godkjenne disse innen 1. juni.

Kongens myndighet etter inndelingslova § 17 er delegert til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Forslagsstillerne understreker at departementet må anvende regelen slik at fellesnemndene først pålegges en frist til å oppnevne valgstyre. Etter at fristen er utløpt, kan departementet opprette valgstyre. Opprettelsen av valgstyret skal skje i forskrift. Departementet skal ved oppnevningen ta utgangspunkt i de folkevalgte organene i kommunen eller fylkeskommunen, for eksempel ved å vedta at formannskapene eller fylkesutvalgene utgjør valgstyret. Alternativt kan departementet ved oppnevningen ta utgangspunkt i de politiske partiene på Stortinget, slik det gjøres ved valg av riksvallstyret.

Ordlyden i dette endringsforslaget er generell og knyttet til lovpålagte organer i kommune, fylkeskommune og stat. Bestemmelsen skal likevel kun benyttes til å oppnevne valgstyre for kommuner eller fylkeskommuner i sammenslåingsprosess der den aktuelle fellesnemnda ikke selv har oppnevnt valgstyre etter en utløpt frist. Forslaget fremmes for å sikre at velgerne i hele landet skal kunne stemme i valget 2019. Valgstyrer for valget i 2019 må oppnevnes senest i mars 2019. Det er derfor ikke tid til å be regjeringen utrede forslaget før Stortinget tar stilling til lovendringen.

15. november 2018

André N. Skjelstad

Kari Kjønås Kjos

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Vedtakslov

om endring i inndelingslova

I

I lov 15. juni 2001 nr. 70 om fastsetjing og endring av kommune- og fylkesgrenser (inndelingslova) gjøres følgende endring:

§ 17 andre ledd bokstav a skal lyde:

- a) reglar om lovpålagde organ i stat, fylkeskommune eller kommune. *Dette inkluderer oppretting av slike organ når dei som har mynda etter lova, unnlèt å gjere dette*

II

Loven trer i kraft straks.

Norunn Tveiten Benestad

Torhild Bransdal